

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2015-10-21
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
6384-15
6386-15

SÖKANDE

1. BTT Rivningsspecialisten AB, 556858-8106
Bjäredsvägen 128
269 96 Båstad

2. Nkr Demolition Sweden AB, 556773-7092

Ombud för 2: Jur.dr. Catrin Karlsson
Amber advokater
Box 363
301 09 Halmstad

MOTPART

Göteborg Energi AB, 556362-6794

Ombud: Per-Ove Jonsson
Göteborgs Energi AB
Box 53
401 20 Göteborg

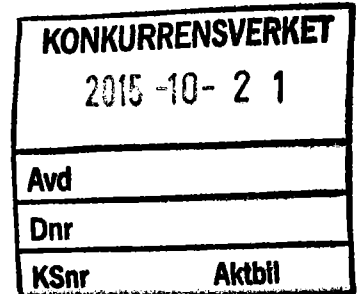
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transport och posttjänster, LUF

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan i mål nr 6384-15.

Förvaltningsrätten avslår ansökan i mål nr 6386-15.

Dok.Id 363022

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se				

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 2
6384-15
6386-15**BAKGRUND**

Göteborg Energi AB (Göteborg Energi) genomför genom förenklat förfarande en upphandling av *Demontering av gasklockan i Göteborg*, dnr 14-0033. Av tilldelningsbeslut framgår att Göteborg Energi avser att teckna avtal med annat bolag än BTT Rivningsspecialisten AB och Nkr Demolition Sweden AB.

YRKANDEN M.M.Mål nr 6384-15

BTT Rivningsspecialisten AB (BTT) yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att BTT vid en ny utvärdering ska tilldelas kontraktet och anför i huvudsak följande. BTT har ett bättre pris än vinnande leverantör. Ett stort antal entreprenörer blev kallade till genomgång av deras projektgenomföranden och det borde även BTT ha blivit. BTT har i sitt anbud angett att det bolaget avsåg att lämna detaljerade uppgifter om utförandet vid en sådan genomgång på grund av egen säkerhet och sekretess. BTT har visat att bolaget tidigare har utfört tre exakt likadana demonteringar med tillfredsställande resultat. BTT:s personal har arbetat med arbetsmiljö- och miljöfrågor i över tio år med regelbundna utbildningar och är därför helt säkra på att bolagets arbetsmiljöplan är orättvist utvärderad. Eftersom BTT har lämnat ett bättre pris än vinnande leverantör och att bolagets referenser utvärderats orättvist har BTT lidit skada.

Göteborg Energi bestrider BTT:s yrkande, anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Upphandlingen har genomförts enligt de grundläggande principer som följer av LUF och även i övrigt i enlighet med LUF. Förfrågningsunderlaget är

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 3
6384-15
6386-15

framtaget i enlighet med proportionalitetsprincipen och präglas av förutsebarhet och transparens. Göteborg Energi har behandlat samtliga anbudsgivare med iakttagande av likabehandlingsprincipen. Utvärderingen av inkomna anbud, samt därtill hörande tilldelningsbeslut, har skett på saklig grund och i enlighet med LUF. Om förvaltningsrätten skulle finna att det har förelegat brister i hur Göteborg Energi har genomfört upphandlingen är bristerna i vart fall inte av sådan art eller omfattning att de krav som uppställs i LUF kan anses ha blivit åsidosatta.

BTT har i sin ansökan angett att bolaget anser att utvärderingen gått felaktigt till eftersom deras anbud har ett bättre pris än vinnande anbud. I upphandlingen har utvärderingen skett i enlighet med ekonomiskt mest fördelaktiga anbud och som angetts i förfrågningsunderlaget punkt 2.4.6 har kriteriet "Ersättning – fast pris" viktats till 35 procent. Att en anbudsgivare har lägst pris innebär således inte att den får flest poäng vid en utvärdering.

BTT har i sin ansökan angett att bolaget borde ha blivit kallade till genomgång av sitt anbud och att poängbedömningen därför inte har varit rättvis. Göteborg Energi har enligt LUF ingen skyldighet att förhandla med alla anbudsgivare utan urval har skett med iakttagande av proportionalitetsprincipen. I förfrågningsunderlaget punkt 2.1.1 framgår att eventuella förhandlingar tas upp på initiativ av beställaren. BTT har inte beskrivit någon arbetsmetod i sitt anbud hur demonteringen av gasklockan skulle gå till utan har valt att ange att "en utförlig och detaljerad beskrivning överlämnas med all nödvändig dokumentation och beräkningar vid eventuell förhandling". Anbudet har således inte varit komplett från början. I förfrågningsunderlaget punkt 2.1.1 anges vidare att anbud kan komma att antas utan föregående förhandling varför det är av stor vikt att alla krav och villkor m.m. enligt förfrågningsunderlaget inklusive bilagor följs vid anbudsgivningen och att de mest fördelaktiga villkoren lämnas i anbudet. Göteborg Energi har gjort poängbedömningen i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 4
6384-15
6386-15

och har utgått från vad som uppgetts i BTT:s anbud. I förfrågningsunderlaget punkt 3.1.6 har angetts en möjlighet för anbudsgivare att själva lämna önskemål om vilka uppgifter eller handlingar som kan omfattas av sekretess i anbudet. BTT har dock inte uppgett några sådana önskemål.

BTT har i ansökan uppgett att referensobjekten inte är rättvist utvärderade. I förfrågningsunderlaget punkt 4.2.3 har det tydligt framgått vad som bedöms och utvärderas avseende referensobjekt, såsom kort beskrivning, utförandeår, beställare och kontaktperson hos beställare. I BTT:s anbud saknas efterfrågade uppgifter om beställare och kontaktperson hos beställare. Göteborg Energi har därmed tilldelat BTT poäng utifrån vad som lämnats in i anbudet. BTT har tilldelats poäng för sina referensobjekt men har inte tilldelats full poäng eftersom det saknas efterfrågad information enligt förfrågningsunderlaget.

BTT har även uppgett att arbetsmiljöplan och miljöplan inte har utvärderats rättvist men det är oklart vad BTT menar med detta. Poängtilldelning avseende utvärdering av ledningssystem för arbetsmiljö och miljö- och etikdeklaration har skett i enlighet med förfrågningsunderlaget. För ledningssystem för arbetsmiljö har svarsalternativen angetts i fallande prioritetssordning. För kriteriet miljö- och etikdeklaration står poängen angivna för de olika svarsalternativen. Göteborg Energi har svårt att förstå hur utvärderingen uppfattats som orättvis eftersom Göteborg Energi har utgått från de fastställda kriterierna i förfrågningsunderlaget.

BTT har haft samma möjlighet som alla rimligt omsorgsfulla anbudsgivare att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Att BTT lämnat ett ofullständigt anbud kan inte innebära att BTT kan anses ha lidit skada eller kan komma att lida sådan skada som erfordras för att skäl för ingripande enligt 16 kap. LUF ska anses föreligga.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 5
6384-15
6386-15Mål nr 6386-15

Nkr Demolition Sweden AB (Nkr) yrkar i första hand att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att en ny utvärdering görs i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget och i andra hand att upphandlingen görs om. Nkr anför i huvudsak följande.

Göteborg Energi har felaktigt gett Nkr för låga poäng för genomförande av rivningen av gasklockan. Göteborg Energi har i utvärderingen poängsatt underkriterier som det inte informerats om i förfrågningsunderlaget och som bland annat ger minus tjugo poäng för en arbetsmetod/rivningsmetod som innebär att material släpps ner. Det framgår inte på något ställe i förfrågningsunderlaget att så skulle ske. Den metod som Nkr använder sig av, där material släpps ner, är vedertagen, billig och säker för såväl människor som miljö. Om Nkr känt till underkriterierna hade Nkr angett en annan rivningsmetod som inte innebär att material släpps ner. Varför Nkr i övrigt erhållit så låga poäng för tidigare okända underkriterier framgår inte heller och ifrågasätts. Tilldelningsbeslutet är till denna del oklart i strid med de krav som gäller för utformningen av sådana beslut. Göteborg Energis förfarande står i strid med likabehandlings- och proportionalitetsprinciperna.

Om förvaltningsrätten skulle anse att utvärderingsmodellen som Göteborg Energi tillämpar med de nya kriterierna är den som ska gälla är utvärderingsmodellen så otydlig att tillämpningen av den är i strid med transparensprincipen och leder till att anbudsgivare behandlas olika i strid med likabehandlingsprincipen.

Nkr har lidit skada eller kan komma att lida skada till följd av Göteborg Energis utvärdering i strid med LUF eftersom det framgår av utvärderingsprotokollet att Nkr utan de minuspoäng som Nkr erhållit sannolikt skulle ha tilldelats kontraktet i upphandlingen.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 6
6384-15
6386-15

Nkr har varken i svarsformulär, administrativa föreskrifter eller på annat sätt informerats om den utvärderingsmall som Göteborg Energi har använt sig av. Av den mallen framgår bland annat att flera olika underkriterier ska utvärderas, viktas och poängsättas. Det är i strid med likabehandlingsprincipen att utvärdera dessa underkriterier eftersom de inte tidigare angetts i upphandlingsunderlaget. Nkr:s referenter har angett högsta poäng och Nkr har i arbetet för dem använt den aktuella rivningsmetoden.

Det framgår inte av de miljöinventeringar som har gjorts inför upphandlingen och som anbudsgivare har fått del av att det skulle vara sämre för miljön att använda sig av en metod där material släpps ner. Nkr menar att den metod bolaget använder är miljövänlig. Det framgår även av utvärderingsprotokollet att Nkr fått höga poäng för såväl miljö som arbetsmiljö och även för organisation och referensobjekt.

Det förefaller som att Göteborg Energi vid utvärdering av övriga underkriterier endast har värderat rivning av själva stålkonstruktionen, men inte värderat de övriga arbetsmoment som miljösanering, hantering av stål, rening av vatten, rivning av betong m.m. Bortsett från att det är i strid med LUF att utvärdera kriterier som inte tidigare varit kända menar Nkr att modellen Göteborg Energi har tillämpat har gett Göteborg Energi en otillåten fri prövningsrätt.

Det är i strid med grundläggande principerna och med LUF att utelämna information (underkriterier) om poängsättningen på det sätt som Göteborg Energi har gjort i aktuellt mål. En upphandlande myndighet kan inte välja att utvärdera en viss omständighet om det inte framgår av förfrågningsunderlaget att den ska bli föremål för utvärdering. En utvärderingsmodell får inte medföra att någon av de grundläggande principerna i upphandlingsrätten träds förnär. Modellen måste vara förutsebar, matematiskt korrekt och likabehandlande. Nkr har behandlats olika och utvärderingsmodellen har

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 7
6384-15
6386-15

inte varit transparent. Det finns överhuvudtaget inga objektivt godtagbara skäl till en modell som olika behandlar den aktuella rivningsmetoden.

EU-domstolen har i mål C-532/06 Lianakis fastslagit att utvärderingsmodeller som inte möjliggör för anbudsgivarna att utläsa hur utvärderingen ska gå till och som medför att det lämnas utrymme för godtycke inte är förenliga med upphandlingsrättens principer. Även i svensk praxis har denna uppfattning bekräftats i LOU-mål.

Utvärderingsmodellen och tillämpningen av kriterier som inte angetts på förhand har gett Göteborg Energi en otillåten fri prövningsrätt i strid med LUF. Sammanfattningsvis menar Nkr att utvärderingen och tilldelningen är i strid med likabehandlingsprincipen och att utvärderingsmodellen om underkriterierna anses vara en del av den är i strid med likabehandlings-, proportionalitets- och transparensprinciperna. Den utvärderingsmodell som tillämpas i upphandlingen ska inte innefatta dessa underkriterier.

Göteborg Energi bestrider Nkr:s yrkanden och anför i huvudsak följande.

Upphandlingen har genomförts enligt de grundläggande principer som följer av LUF och även i övrigt i enlighet med LUF. Förfrågningsunderlaget är framtaget i enlighet med proportionalitetsprincipen och präglas av förutsebarhet och transparens. Göteborg Energi har behandlat samtliga anbudsgivare med iakttagande av likabehandlingsprincipen. Utvärderingen av inkomna anbud, samt därtill hörande tilldelningsbeslut, har skett på saklig grund och i enlighet med LUF. Nkr har inte lidit eller riskerat att lida skada i upphandlingen. Om förvaltningsrätten skulle finna att det har förelegat brister i hur Göteborg Energi har genomfört upphandlingen är bristerna i vart fall inte av sådan art eller omfattning att de krav som uppställs i LUF kan anses ha blivit åsidosatta.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 8
6384-15
6386-15

För att kunna förse anbudsgivarna med bästa möjliga förutsättningar för att kunna skapa sig en uppfattning om upphandlingsföremålet har Göteborg Energi låtit specialister från ÅF Infrastructure AB (ÅF) upprätta ett dokument vid namn "Materialinventering av Göteborg gasklocka inför rivning" som en del av förfrågningsunderlaget. Materialinventeringen har beskrivit och förtydligat riskerna vid rivning av gasklockan. I dokumentet framgår att det finns en mycket stor risk för att arbetet kan medföra exponering av farliga ämnen i samband med rivning. Eftersom dokumentet har varit en del av förfrågningsunderlaget har alla anbudsgivare tagit del av samma underlag och har kunnat bilda sig en uppfattning om hur miljö- och hälsostörande ämnen bör hanteras. Efter genomgång av ÅF:s material har Göteborg Energi sedan utformat utvärderingsmodellen i förfrågningsunderlaget.

För att säkerställa en professionell och objektiv bedömning har två oberoende konsulter anlitats för att granska anbudsgivarnas genomförandebeskrivning från en konstruktionsteknisk synvinkel. Resultatet av konsulternas granskning har använts som underlag vid utvärdering av kriteriet "Arbetsmetod". De anlitade konsulterna har fått ta del av anbudens arbetsmetoder i maskad version för att säkerställa att de granskas på samma sätt. Konsulternas arbete resulterade i två rapporter som båda innehåller beskrivningar av riskerna med att släppa ner bitar av tak och väggar, både ur konstruktionsmässig synvinkel men även ur miljösynpunkt. Göteborg Energi har inte handlat i strid med proportionalitetsprincipen eftersom man inte har satt någon specifik rivningsmetod som ett obligatoriskt krav och därmed inte heller uteslutit några anbudsgivare på grund av deras arbetsmetod. Göteborg Energi anser att det står klart att de anbudsgivare som lämnat en arbetsmetod som inte innebär att man släpper ner materialet har tagit hänsyn till den information om risker som presenterats i "Materialinventering av Göteborg gasklocka inför rivning" och därmed anpassat sina anbud till de faktiska omständigheterna i fallet. Båda konsulterna som har granskat arbetsmetoderna konstaterar att man får bättre kontroll och därmed skulle genomföra

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 9
6384-15
6386-15

en säkrare demontering av gasklockan om man använder en metod som innebär att man demonterar på ett annat sätt än att släppa ner material. På grund av konsulternas bedömning har Göteborg Energi tilldelat noll poäng för den arbetsmetoden.

Det är den upphandlande enheten som definierar upphandlingsföremålet utifrån sina egna preferenser och utformar utvärderingsmodellen. Göteborg Energi har inte ställt oproportionerliga krav eller utformat utvärderingen på annat sätt än som håller sig inom ramen för LUF och de upphandlingsrättsliga principerna. Utvärderingsmodellen har varken gynnat eller missgynnat någon anbudsgivare och har inte heller avvikit från vad som angetts i förfrågningsunderlaget. Ett förfrågningsunderlag måste vara klart och tydligt så att en leverantör kan avgöra vad som har betydelse för upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara utformad så att den leder till ett rättvisande resultat. Dock får även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade godtas under förutsättning att de grundläggande principerna inte träds för när (se RÅ 2002 ref. 50). Alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare har kunnat tolka underlaget på samma sätt. Utvärderingsmodellen har inte skapat något utrymme för särbehandling.

Värderingsgrunder har i förfrågningsunderlaget framgått tydligt under punkten 2.4.6. Utvärderingen har skett med viktning 35 procent av kriteriet *Genomförande*. Under förfrågningsunderlaget punkt 4.2.1 beskrivs kriteriet. Bland annat framhålls underkriterierna arbetsmetod, resurser, kvalitet, säkerhet och riskanalys. Påståendet om att Göteborg Energi har poängsatt underkriterier som inte informerats om i förfrågningsunderlaget är därför felaktigt. Nkr anger även att Göteborg Energi har handlat i strid med LUF eftersom man inte har viktat underkriterierna. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska hänsyn tas till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet. I 12 kap. 2 § LUF anges

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 10
6384-15
6386-15

att den upphandlande enheten ska ange hur sådana kriterier ska viktas. Dock framgår av paragrafens andra stycke att om inte detta är möjligt ska kriterierna anges i fallande prioritetsordning. Detta gäller dock huvudkriterierna, som i förfrågningsunderlaget har angetts med viktning i procentsatser, vilket innebär att Göteborg Energi varit än mer transparent än vad lagen kräver. Praxis visar även på att underkriterier vid förenklat förfarande inte behöver viktas (jfr t.ex. Kammarrätten i Göteborgs mål 5910-08 som vann laga kraft efter EU-domstolens mål C-532-06 Lianakis). Förfrågningsunderlaget har varit tydligt och anbudsgivarna har fått den information som krävts för att avgöra vad som tillmätts betydelse i upphandlingen.

Nkr kan inte anses ha lidit eller riskerat att lida skada på ett sådant sätt som erfordras för att skäl för ingripande enligt 16 kap. LUF ska anses föreligga.

Nkr anför i yttrande tilläggsvis i huvudsak följande.

I hela sex av åtta inkomna anbud används en metod där material släpps ned. Det visar att det inte framgår av utvärderingsmodellen i förfrågningsunderlaget att en sådan metod skulle medföra noll poäng i utvärderingen.

Nkr har tagit del av dokumentet "Materialinventering av Göteborg gas-klocka inför rivning" och har tagit hänsyn till det i sitt anbud. Nkr har inget emot att Göteborg Energi har använt sig av två konsulter för att granska genomförandebeskrivningarna men deras granskningar har tagit hänsyn till andra faktorer än de som framgår av förfrågningsunderlaget och den där i aviserade utvärderingsmodellen. Göteborg Energis referenser till deras rapporter ger ytterligare stöd för uppfattningen att utvärderingsmodellen med underkriterier är skapade i efterhand.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 11
6384-15
6386-15

Göteborg Energi anför i yttrande tilläggsvis i huvudsak följande.

Det är anbudsgivarna och inte Göteborg Energi som är experter på området och därför avstod Göteborg Energi från att begära eller förbjuda någon viss metod. Göteborg Energi ställer sig frågande till Nkr:s påstående om att konsulternas granskning tagit hänsyn till andra faktorer än de som framgår av förfrågningsunderlaget och den där i aviserade utvärderingsmodellen. Konsulterna har enbart tagit del av anbudens genomförandebeskrivning och ingenting annat.

En upphandlande enhet har stor frihet att själv utforma sin upphandling och därmed även utvärderingsmodellen inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling (jfr HFD 2012 ref. 48). Den aktuella utvärderingsmodellen är utformad för att leda till ett rättvisande resultat och modellen har inte skapat något utrymme för särbehandling.

SKÅLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 6 § första stycket LUF att pröva om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 24 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska enligt samma paragraf principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 16 § LUF framgår att en upphandlande enhet ska anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller det anbud som har lägst pris. Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. Den upphandlande enheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Utredningen

I förfrågningsunderlaget anges bland annat följande.

2.1.1. Upphandlingsförfarande

...

Eventuella förhandlingar tas upp på initiativ av beställaren.

Anbud kan komma att antas utan föregående förhandling, varför det är av stor vikt att alla krav och villkor m.m. enligt detta förfrågningsunderlag inklusive bilagor följs vid anbudsgivningen och att de mest fördelaktiga villkoren lämnas i anbudet.

...

2.4.6. Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Om anbudsgivaren uppfyller ställda krav utvärderas hans anbud.

Den anbudsgivare som har det för beställaren mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet med hänsyn till nedanstående kommer att antas som leverantör.

Utvärdering sker med avseende på följande kriterier med viktning i procent:

35% Genomförande

35% Ersättning – Fast pris

10% Organisation

10% Referensobjekt

5% Arbetsmiljö enligt deklARATION

5% Miljö och etik enligt deklARATIONENS utvärderingsdel

Innebörden av angivna kriterier framgår av svarsformulär.

...

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 13
6384-15
6386-15**3.1.6. Sekretess**

Upphandlingen lyder under Försörjningslagen. Huvudregeln där är att alla handlingar i upphandlingen blir offentliga. Leverantören begär dock sekretess enligt följande (enbart om det är aktuellt):

Uppgifter som ska anges:

1. Handling
2. Uppgift som avses
3. Kommentar på vad sätt skada skulle lidas om respektive uppgift lämnas ut.

...

4.2. Övriga uppgifter**4.2.1. Genomförande**

I bilaga ges en utförlig beskrivning hur demonteringen/rivningen kommer att genomföras. Beskrivningen ska minst innehålla:

- Arbetsmetoder
- Resurser (personal och maskinutrustning)
- Kvalitet
- Säkerhet
- Riskanalys
- Hållfasthetsberäkningar
- Tidplan med aktiviteter

...

4.2.3. Referensobjekt

Enligt bilagd lista över liknande utförda arbeten de senaste 10 åren. Max fem objekt anges. Dessa bedöms och utvärderas. Följande ska framgå:

- Kort beskrivning av projektet inkl. projektledare
- Utförandeår
- Storlek i SEK på utfört arbete
- Beställare och kontaktperson hos beställaren, inkl. telefonnummer och e-postadress till kontaktperson
- Åtagande i projektet (general-, total-, sido- eller underentreprenör)
- Land

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 24 § LUF eller någon annan bestämmelse i lagen. En förutsättning för att sådant ingripande enligt LUF är att överträddelsen har medfört att en leverantör har lidit eller kan komma att lida skada.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 14
6384-15
6386-15Mål nr 6384-15

BTT har anfört att det bolaget haft ett lägre anbudspris än vinnande leverantör, att bolaget inte blivit kallat till genomgång av sitt anbud där det avsåg att lämna detaljerade uppgifter om utförandet, att deras anbud har blivit orättvis utvärderat och att BTT vid en ny utvärdering borde tilldelas kontrakt.

I förfrågningsunderlaget punkt 2.4.6 anges att den anbudsgivare som har det för beställaren mest ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till i förfrågningsunderlaget uppställda kriterier kommer att antas som leverantör. Enbart det faktum att BTT har angett lägst anbudspris innebär därför inte att det bolaget bort vinna upphandlingen.

BTT har i sitt anbud angett att den genomförandeplan som lämnas in är en enkel beskrivning av demonteringsarbetet och att en utförlig och detaljerad beskrivning överlämnas med all nödvändig dokumentation och beräkningar vid eventuell förhandling. I förfrågningsunderlaget punkt 2.1.1 anges att eventuella förhandlingar tas upp på initiativ av beställaren och att anbud kan komma att antas utan föregående förhandling varför det är av stor vikt att alla krav och villkor m.m. enligt förfrågningsunderlaget inklusive bilagor följs vid anbudsgivningen och att de mest fördelaktiga villkoren lämnas i anbudet. Av förfrågningsunderlaget framgår därför att BTT liksom andra anbudslämnare bort ha kommit in med all den information som anbudslämnaren bedömt vara nödvändig för att visa att det egna anbudet är det som ska antas i upphandlingen.

I förfrågningsunderlaget punkt 4.2.3 anges vad som ska framgå av inlämnade referensobjekt, bland annat beställare och kontaktperson hos beställaren, inklusive telefonnummer och e-postadress till kontaktperson. I den lista över referenser som BTT gett in till sitt anbud anges att fullständiga kon-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 15
6384-15
6386-15

taktuppgifter till BTT:s referenser överlämnas vid eventuell förhandling. BTT har inte kommit in med all begärd information och det borde stå klart för BTT att poängbedömningen av bolagets anbud sker utifrån den information som lämnas i anbudet. Förvaltningsrätten anser att det av vad BTT anfört i målet inte är visat att Göteborg Energi vid sin utvärdering av BTT:s anbud skulle ha förfarit på ett sätt som strider mot LUF eller på vilket sätt BTT skulle ha lidit skada därav. Mot denna bakgrund saknas det förutsättningar för ett ingripande enligt LUF, varför BTT:s ansökan ska avslås.

Mål nr 6386-15

Nkr har uppgett att bolaget har tagit del av "Materialinventering av Göteborg Gasklocka inför rivning" och att bolaget har anpassat sitt anbud efter informationen i dokumentet. I dokumentet anges bland annat följande. Vid utförd materialinventering har påträffats flera miljö- och hälsostörande ämnen vilket påkallar försiktighetsåtgärder och att det finns en mycket stor risk för att arbetet kan medföra exponering av farliga ämnen i samband med rivning. Farliga ämnen och farligt avfall ska demonteras och separeras med stor försiktighet.

I förfrågningsunderlaget punkt 2.4.6 har Göteborg Energi angett värderingsgrunder vid prövning av anbud och har också angett att utvärderingen bland annat sker utifrån kriteriet Genomförande, som viktas med 35 procent. Vad beskrivningen av kriteriet ska innehålla har Göteborg Energi förtydligt under förfrågningsunderlaget punkt 4.2.1. som bland annat anger arbetsmetod. Beskrivningen av hur demonteringen/rivningen kommer att genomföras ska enligt samma punkt ges utförligt i bilaga till anbudet. Det har stått samtliga anbudsgivare fritt att själva välja den rivningsmetod de ansett lämplig med utgångspunkt för de förutsättningar som har getts i upphandlingen.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 16
6384-15
6386-15

Vid utvärdering har Göteborg Energi låtit två konsultfirmor se över anbudsgivarnas beskrivningar i maskade versioner av hur anbudslämnarna har tänkt genomföra rivningsarbetet med avseende på bland annat arbetsmetoder, säkerhet, riskanalys och hållfasthetsberäkningar, alltså de kriterier som anges i förfrågningsunderlaget punkt 4.2.1. Precis som Nkr har anfört i målet noterar även en av konsultfirmorna att de flesta anbudsgivare avser att släppa ner bitar av tak och väggar att fritt falla ned invändigt i byggnaden. Konsultfirman anger då i sin rapport bland annat följande. Det som släpps ner kommer då att falla upp till 80 meter och bilda segel/vingar som med mycket stor kraft kommer att träffa väggar och allt annat. Risken med detta är att stålstommen och väggarna kan deformeras/lossna, stommen destabiliseras, material och farligt avfall kan spridas utanför byggnaden och skada kringliggande anläggningar och byggnader. Risken för att marken ytterligare kontamineras med bly med mera är dessutom uppenbar. Man kan inte vid en seriös rivning släppa ner något material alls. Det bör lyftas ner bit för bit.

I det material anbudsgivare har fått del av innan anbuderna skulle komma att lämnas in framgår de speciella förutsättningar som gäller för rivning/demontering av gasklockan. Även om metoden med att släppa ned material är en vedertagen metod har Göteborg Energi vid utvärderingen ansett att den inte är lämplig i aktuell upphandling. Mot bakgrund av vad förfrågningsunderlaget anger och av den information som Nkr själv anfört att det bolaget har tagit del av anser förvaltningsrätten att det inte är visat i målet att Göteborg Energi skulle ha använt sig av underkriterier eller en utvärderingsmodell som inte angetts i förfrågningsunderlaget eller att Nkr:s anbud skulle ha bedömts i strid med LUF eller de upphandlingsrättsliga principerna. Förvaltningsrätten anser att det inte heller i övrigt kommit fram något som visar att Göteborg Energi förfarit felaktigt vid bedömningen av Nkr:s anbud.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**Sida 17
6384-15
6386-15

Eftersom den aktuella upphandlingen genomförs genom förenklat förfarande har Göteborg Energi inte haft någon skyldighet att ange på vilket sätt underkriterierna i förfrågningsunderlaget punkt 4.2.1 ska viktas (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 29 december 2008 i mål nr 5910-08).

Vid ovan angivna förhållanden saknas det förutsättningar för ett ingripande enligt LUF, varför Nkr:s ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Karin Leidzén

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Markus Zander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angivits när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/ organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.